

Národní konference nelegální návykové látky 2021

Jindřich Vobořil

Úvodní teze

Důležitost monitoringu – politika postavená na evidenci

Pro úspěšnou realizaci protidrogové politiky je nezbytná pravidelná a kvalitní **analýza dat** místních i národních

Realistický přístup

Základním předpokladem efektivního řešení drogové/závislostní politiky je realistický přístup, který **nepředpokládá abstinenci, ale hledá racionální řešení, jak minimalizovat dopady a rizika**

Harm reduction není jen typ služby, ale přístup, či definice politiky – včetně legislativy

Hodnocení uplynulého období

CO SE DAŘÍ?

Služby výsledek

Nízká prevalence HCV a HIV mezi uživateli drog – HCV approx 12% HIV méně než 1%

Nízké počty úmrtí na předávkování – okolo 40 lidí ročně

Až 70% problémových uživatelů v kontaktu s pomáhajícími službami

Nemáme vězení přeplněné bagatelními drogovými delikty

Existence různorodých typů služeb i zřizovatelů

Relativně nízký počet problémových uživatelů drog v přepočtu na počet obyvatel

Relativně nízká kriminalita navázaná na drogové užívání (drobná trestná činnost, organizovaný zločin, násilné trestné činy)

Vysoká profesionalita a multidisciplinarita drogových/adiktologických služeb

Monitoring

Existence excelentních výročních zpráv

Hodnocení uplynulého období – co se daří méně, nebo vůbec

PREVENCE

- Systém vytvořený, avšak realizovaný jen formálně (včetně vzdělávání preventistů, standardů)
- Certifikace zrušeny, systémová podpora velmi nízká, prevence mimo školskou oblast vlastně neexistuje
- Kdo vlastně tuto oblast řídí a koordinuje?

HARM REDUCTION INTERVENENCE

- ČR zůstává „velmocí“ střední a východní Evropy, s vytvořenou sítí harm reduction programů se sítí okolo 70 KC a obdobný počet terénních programů, avšak jsme se zastavili uprostřed cesty
- Chybí například možnost vzniku aplikačních místností, konopných klubů, zastavily se programy testování drog, neumíme otevřít debatu o „standarizaci“ a potřebě rozvoje práce v taneční scéně, zastavil se rozvoj řešení ve věznicích, malé možnosti dostupnosti svépomoci, programy prevence HCV nejsou v prioritách a nejsou finančně řešitelné přes stále vysokou promořenost ve srovnání s obecnou populací - nemocní lidé se neléčí..
- Chybí specifické programy pro ženy
- Chybí specifické programy pro oblast psychodelik, uživatelů kokainu, nových syntetických látek a v tomto smyslu práce se skrytou populací

LÉČBA

- Substitute stagnuje, substituční preparáty nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění,
- Substitute uživatelů pervitinu se pohybuje v šedé zóně v situaci ČR, kde převažuje meth, jako hlavní drug of choice
- Síť služeb je systémově/finančně nezajištěna
- Nízká dostupnost některých typů služeb (např. detox), zvyšující se čekací lhůty, neexistují domácí detoxy, chybí TK městského typu, nebo domovů se zvláštním režimem, TK s nabídkou substitute, substitute/preskripce THC/CBD
- Přetrvávají a nejsou adekvátně řešeny problémy na zdravotně sociálním pomezí
- Chybí dostatečný počet programů pro ženy

Hodnocení uplynulého období

PROSAZOVÁNÍ PRÁVA

- Lidé jsou kriminalizováni za bagatelní chování, za použití konopí k léčebným účelům apod
- Existují paradoxy typu výroba konopí z konopí
- **Nemáme ani odvalu otevřít debatu o potřebě regulovaného trhu a jak by takový krok mohl ovlivnit nejen minimalizaci rizik nyní vznikajících na tzv. černém trhu, ale také tímto změnit možnosti prevence i pomoci**

KOORDINACE, FINANCOVÁNÍ

- Systém dotací nereformován
- Výstupy projektu RAS nejsou nijak využity v tuto chvíli
- Nastavování témat s politickým přesahem není odvaha

Úrovně protidrogové politiky

NÁRODNÍ MEZINÁRODNÍ

PŘEDSEDNICTVÍ ČR V EU 2022

ČR má předsednictví EU 2022

„Předsednictví je jeden z nejdůležitějších nástrojů, jakým může členský stát ovlivnit každodenní chod, dlouhodobé směřování i vnější tvář EU“ (<https://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/predsednictvi-cr-v-rade-eu/predsednictvi-eu-22508/>)

Přípravy na předsednictví – diskuze s odborníky

Předsednictví – jedinečná příležitost:

- EU má být lídrem na úrovni OSN – není silnější hlas!
- Změnit paradigmatu na mezinárodní úrovni – soulad s lidskými právy!

Děkuji za pozornost

Jindřich Vobořil

Podané ruce na cestě ke svobodě

